

Representantforslag 80 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Per Arne Olsen, Kari Kjønås Kjos, Jon Jæger Gåsvatn og Morten Ørsal Johansen

Dokument 8:80 S (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Per Arne Olsen, Kari Kjønås Kjos, Jon Jæger Gåsvatn og Morten Ørsal Johansen om å sikre tilbudet i alderspsykiatrien og kompetansen ved NKS Kløverhagen i Ringeby, Oppland, inntil videre

Til Stortinget

Bakgrunn

NKS Kløverhagen i Ringeby er en institusjon med 18 døgnplasser fordelt på to poster, en for alderspsykiatri og en for aldersdemente med psykiatriske tilleggssymptomer og/eller vanskelig atferd. Institusjonen har 33 ansatte. Behandlingstilbudet retter seg i hovedsak mot psykososial habilitering/rehabilitering og miljøterapi. Det tilbys også ambulante tjenester. Tilbudet ved Kløverhagen er definert som spesialisthelsetjeneste og blir finansiert gjennom en driftsavtale med Sykehuset Innlandet HF.

Avtaleforholdet mellom NKS Kløverhagen og Sykehuset Innlandet HF opphører i juni 2010 etter at Sykehuset Innlandet HF i 2008 vedtok å si opp avtalen. Bakgrunnen for oppsigelsen er, ifølge brev fra statsråd Bjarne Håkon Hanssen som svar på spørsmål fra Fremskrittspartiets seniororganisasjon (FpS), daterert 15. september 2009:

«Sykehuset Innlandet HF har over lang tid signalisert at det ikke var ønskelig å videreføre denne avtalen nå som DPS Lillehammer er under oppbygging.»

I forannnevnte brev vises det også til at Helse Sør-Øst RHF har kontaktet Sykehuset Innlandet HF for

en vurdering og har fått bl.a. følgende tilbakemelding:

«Den mer generelle diagnostiseringen og behandlingen av psykisk sykdom hos eldre som henvises fra primærhelsetjenesten skal ivaretas gjennom DPS-strukturen som er under oppbygging og som i stor grad også er samlokalisert med lokalsykehus. I sykehusområdet til Sykehuset Innlandet HF betyr dette for Gudbrandsdalen en oppbygging av robuste polikliniske behandlingstilbud med ambulante funksjoner lokalisert til Lillehammer og Otta, i kombinasjon med døgntilbud.»

I brevet fra statsråd Bjarne Håkon Hanssen konkluderes det med at:

«Helse Sør-Øst RHF har forsikret meg om at ingen pasienter vil bli utskrevet fra Kløverhagen som følge av omleggingen, uten at det er etablert et tilfredsstillende faglig tilbud for den enkelte pasient.»

Mandag 8. februar 2010 vedtok styret å avvikle Kløverhagen, si opp de 33 ansatte og avvikle driften innen utgangen av mai måned 2010. Styrelederen, Gunnar T. Stenseng, føler seg ifølge avisen Gudbrandsdølen Dagningen den 9. februar 2010, lurt:

«Vi så dessverre ingen annen mulighet. Vi har ikke fått noen respons fra departementet, som lovet oss prosjektmidler i sin tid.»

Den 18. februar 2010 skulle Sykehuset Innlandet HF vedta budsjettet for 2010 for Divisjon psykisk helsevern ifølge Oppland Arbeiderblad. Ifølge avisen skal det kuttes snaut 21 mill. kroner, og reduksjonen i drift er kun økonomisk begrunnet. Det skal, fremdeles ifølge Oppland Arbeiderblad, skje en større omstilling fra sentralsykehus til Distriktspsykiatrisk senter (DPS). Divisjonsdirektør for psykisk helsevern, Solveig Brekke Skard, uttaler til avisen:

«Det blir trolig fortsatt stort press på sentralsykehusavdelingene samtidig som vi ikke får tatt i bruk så mange nye døgnplasser på DPS i 2010 som planlagt og ønsket.»

Ifølge Oppland Arbeiderblad skal det tas ned 33 senger i psykiatrien på Sanderud og 9 i alderspsykiatrien. På Reinsvoll blir tre senger borte ved alderspsykiatrien. Ved DPS på Gjøvik kan det kun driftes syv av ti sengeplasser. Divisjonstillitsvalgt Svein Martin Luth frykter utviklingen, og han viser til at med de plassene som blir borte med Kløverhagen, vil det i løpet av kort tid være 21 døgnplasser færre til alderspsykiatrien.

Under overskriften "Kua dør mens graset gror" i avisen Gudbrandsdølen Dagningen den 20. januar 2010 skriver daglig leder ved NKS Kløverhagen følgende:

«I en større sammenheng er Kløverhagen en ressurs mer enn noen gang. Midt i Gudbrandsdalen er det et kompetansemiljø som er opparbeidet over flere år, og som jeg ser at kan brukes nærmest fra dag en i prosjekt som er i gang, og av prosjekt som er i sin spede start. Sett i lys av samhandlingsreformen er Kløverhagen som "hånd i hanske" både for spesialisthelsetjenesten og kommunene.»

Protestene mot nedleggelse av Kløverhagen og det alderspsykiatriske kompetansemiljøet der har vært mange. Både enkeltpersoner og organisasjoner har gitt uttrykk for at det ikke kan være riktig å legge ned et så kompetent og nødvendig tilbud når behovet i høy grad er til stede og når det øvrige psykiatriske tilbudet bygges ned. Årsmøtet 2009 i Oppland Bygdekvinnelag vedtok følgende uttalelse:

«Det kan ikkje vera rett å leggje ned eit tilbod som fungerer godt og mange har bruk for – for å byggje opp att noko liknande ein annan stad. Det krev tid og kunnskap å skapa eit slikt tilbod.»

En pasientaksjon for Kløverhagen samlet 1 000 underskrifter på en uke.

Høsten 2009 skrev daværende stortingsrepresentant, og leder av Fremskrittspartiets seniororganisasjon, Carl I. Hagen, et brev til daværende helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen og ba om at det måtte bli fattet et nytt vedtak for fortsatt bruk av Kløverhagen. Statsråden besvarte henvendelsen den 15. september 2009, der han viser til at han har fått forsikringer fra Helse Sør-Øst RHF om at ingen pasienter vil bli utskrevet fra Kløverhagen som følge

av omleggingen uten at det er etablert et tilfredsstillende faglig tilbud for den enkelte pasient.

Stortingsrepresentant Torstein Rudihagen fra Arbeiderpartiet i Oppland har også engasjert seg i saken, og senest stortingsrepresentant Olemic Thommesen fra Høyre, som den 9. februar 2010 tok saken opp med helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen, ifølge Gudbrandsdølen Dagningen. Den 20. februar 2010 kunne avisen meddele at:

«Erna lover å slåss for Kløverhagen» og «Kløverhagen øyner håp. I går lovet i alle fall Høyre-leder Erna Solberg å kjempe for institusjonens fremtid.»

Avisen Gudbrandsdølen Dagningen har i svært mange sammenhenger engasjert seg i saken om Kløverhagen, og i lederen, den 22. februar 2010, står følgende:

«Alle mener det er meningsløst å bygge ned Kløverhagen. De som har makten og pengene til å holde institusjonen gående til Samhandlingsreformen er vedtatt og oppgaver og ressurser fordelt på nytt, putter fingrene i ørene og setter seg med ryggen til.»

Forslagsstillerne mener det må være rimelig at det nå foretas en ny vurdering av Kløverhagen og institusjonens plass i alderspsykiatrien. Kompetansen og innholdet på Kløverhagen kan ikke erstattes før et eventuelt likeverdig tilbud er på plass, noe som synes å være langt unna realisering når man ser på de nedskjæringer som er vedtatt for psykiatrien i regionen. Dette gjelder en av de svakest tenkelige pasientgruppene, eldre mennesker med alvorlige lidelser. Å ta fra dem et godt tilbud og flytte pasienter til mindre tilfredsstillende og fjernere løsninger er ikke i tråd med en menneskeverdig helsepolitikk.

Forslag

Forslagsstillerne fremmer på denne bakgrunn følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen sørge for at NKS Kløverhagen og tilbudet og kompetansen ved institusjonen opprettholdes inntil det foreligger et faglig minst like godt alternativt tilbud til pasientgruppen.

4. mars 2010